

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

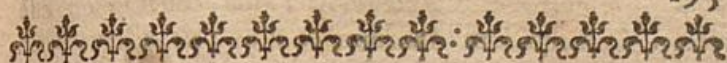
Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

Cap. I. Quid ieiunium Ecclesiasticum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

EXAMEN XIII.

De Legibus in particulari, circa præceptum quartum Ecclesiæ de Ieiunio.

CAPVT PRIMVM.

Quid Ieiunium Ecclesiasticum?

I. *Vid Ieiunium?* Abstinentia quædam voluntaria à cibo iuxta præscriptum Ecclesiæ, vel receptam consuetudinem. Id equidem maiorem (auctore *Filiucio*) quandam victus abstinentiam significat, quàm communis temperantiæ regula postulat.

2. *Quotuplex Ieiunium?* Triplex, Naturale, Morale, & Ecclesiasticum. Primo à quolibet comestibili & potabili perfectè abstinemus, quod Ieiunium ad Communionem requiritur; Secundo à vitis: Tertium est fidelibus ab Ecclesia indictum; actus quidem Temperantiæ, & Obedientiæ: Religionis autem, Charitatis, & Iustitiæ non nisi imperatus. Eius commoda plura.

3. *Quanam ad Ieiunium Ecclesiasticum requisita?* Tria vnica comestio à certo ciborum genere abstinentia, & hora certa refectio. Ex his tribus morale quiddam Ieiunium est multis ex partibus integratum.

4. *Quid de vnica comestione?* De essentia quidem Ieiunij est. In secunda tantum peccatur mortiferè; quia ea tantum ad carnis mortificationem pertinet, in aliis probabile est venialiter peccari. Vespertina refectiuncula ex consuetudine licita est, etiam si ad somnum necessaria non sit, nec exigua; excusat enim consuetudo.

5. *Licet ne sumere refectiunculam manè, aut meridiè, dilata in vespertina comestione?* Meridiè licet, manè minimè: at si adsit causa etiam manè licebit. Sine causa venialis culpa est: dispensatione etiam aliqui gaudent; quod si causa certa sit, non est dispensatio necessaria.

6. *De refectiuncula: qualitate, & quantitate quid sentis?* Absumi possunt arborum fructus, herbarum, leuiores cibi, panis, parum biscotti, non autem cibi, qui inter fercula adnumerantur ordinati ad sustentandam naturam, quales esseat
N 2 piscea.

pisces. Scio equidem Azorium & alios pisciculos permittere, quod non improbarim si pauci sint, & ^{est} equalitatis, quo ad substantiam sustentationis inter fructus arborum adnumerari videantur, quales sunt qui apud nostrates vocantur *Bermejuelas*, & *Camarones*. De iusculis autem ex leguminibus & amygdalato non consentiunt Doctores. Permitto, si quantitas permissam frugum quantitatem non exæquet. Porro refectiuacula ex frugibus, pane & herbis seu aut ad summum octo uncias non debet excedere. In Natiuitatis Vigilia maiorem ex assignata ciborum qualitate quantitatem dedit consuetudo.

7. *Quanam ciborum absorptio ieiunium non frangit?* Præ gustatio ciborum, sumptio alicuius per modum medicinae aut ad debilitatem arcendam; ministrorum in mensa gustatio. Potus denique minimè ieiunium violat quicumque ille sit, si potus essentiam non excedat, & quod sumitur, ne noceat.

8. *Quid autem de ciborum quantitate seruanda in ieiunio?* A carnibus necessariò abstinendum, ab ouis etiam & lacticipiis in Quadragesima, & ab iis quæ loci consuetudo non permittit. Scio alicubi consuetudinem induxisse lacticipia alibi etiam extra Quadragesimam abstinentiam ab ouis.

9. *Dispensatus ne ad carnes, est simul ad lacticipia?* Ita plenè: imò & ad duas comestiones; quia essentialis ieiunii conditio abstinentia à carnibus est, quidquid *Filliuc.* dispensatione respectiua affirmet.

10. *Potest ne dispensatus ad carnes, etiam pisces comedere?* Potest, & in eadem mensa, modò non fiat immoderatè. *Quid de pueris?* Ante septennium comedere carnes possunt, post illud uti Quadragesimæ cibus tenetur. *Oua obsunt ieiunio?* Non, unde dispensatus ad oua, non hoc ipso à ieiunio liberatur, quia oua licet carnis substantiam imitantur, caro tamen non sunt. In Iubilæo cum ouis ieiunans indulgentiam lucratur, & dispensatus ad oua, etiam est ad lacticipia, non ad sagimentum lardo, cuius usum scio alicubi paupertatem, aut ciborum penuriam induxisse. *Excusatus à ieiunio tantum potest ne carnes aut oua comedere, vel lacticipia?* Minimè.

11. *Quid denique circa horam comestionis?* Seruanda hora iuxta consuetudinem loci. Ea quidem de essentia ieiunii non est, sed requisita ad perfectum, & integrum ieiunium. Meridies est competens hora, qui moraliter computandus iuxta vsitata horologia: quod si horologium non sit, sufficit tempus ex consuetudine designatum.

12. An mortale sit, horam notabiliter præuenire? Non, et si cauenda sub veniali huiusmodi præuentio: dimidia hora non videtur esse notabilis.

13. Quanam causa in præueniendo excusant? Tres equidem, consuetudo, dispensatio, & iusta causa.

14. Proprietas cibi ad vesperam licita ne? Imò commendabilior, ob maiorem corporis mortificationem.

C A P V T II.

De Ieiunij obligatione.

15. Obligat ne Ieiunium iure diuino, an humano? Humano, ad mortale quidem, nisi paruitas materiae venialem reddat transgressionem.

16. Delinquitur ne toties mortaliter, quoties in die comeditur? Minimè, nam in secunda comestione tantum lethaliter delinquitur. At comedens carnes pluries, toties peccat, quoties eas in graui quantitate absomit; quia hoc præceptum negatiuum, illud positiuum.

17. Si duplex titulus obligat ad ieiunium, inducit ne duplex peccatum? Si eiusdem rationis sit, non: si autem diuersa rationis, inducit, vt si ex obedientia & Religione quis obligetur.

18. Frangens vna die, tenetur altera ieiunare? Non, nisi ex voto vel penitentia obligatio insurgeret, in aliis ieiuniis vnus diei reputatur.

19. Quoties peccat, qui apud se statuit per totam Quadragesimam non ieiunare, aut in ea carnibus vesci? Vnicum peccatum committit, sed grauius admodum, in executione autem toties delinquit, quoties diem ieiunij violat, aut quoties in die carne vescitur.

20. Peccat ne qui causa est, vt alius non ieiunet? Quis dubitet? Vnde cibi ministrandi non sunt ieiunium fracturo, nec quibus familia tua ieiunium soluat; Caupo vetitos cibos apponere non debet: nec qui ieiunium non seruat inuitare ieiunantem, nisi vrbauitatis gratia fieret.

21. Quinam ad ieiunium obligantur? Omnes Christiani, qui sanæ mentis sint. Peregrini tenentur ad ieiunia loci, in quo habitant, etiam in quo versantur per aliquot dies. Absens non tenetur ad ieiunia suæ ciuitatis. Dilcedens à loco in quo non ieiunatur, potest etiam carnes comedere, scandalo excluso.